

Course Outline

หลักสูตร เพิ่มประสิทธิภาพ PDCA ด้วยเทคนิคการคิดและการรายงานแบบA3 (Effective Management with PDCA and A3 Thinking & Report)

(หลักสูตร 1 วัน)

อาจารย์ วีรพันธ์ เกษสังข์

Strategic and Management Coaching & Consulting / Professional Trainer

หลักการ/แนวความคิด

- ❖ โลกของการแข่งขันในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยกระบวนการและเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้กระบวนการทำงานของทุกระดับในองค์กรมีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังต้องแข่งขันกับเวลา ทำให้มีโอกาสเกิดปัญหาขึ้น ได้ตลอดเวลา ซึ่งผลกระทบจากปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นสามารถส่งผลได้ทุกระดับเช่น เกิดความล่าช้าในการผลิต การส่งมอบ ไปจนถึงการสูญเสียค่าใช้จ่ายและงบประมาณ เพื่อจัดการปัญหานั้นๆ ซึ่งบุคลากรขององค์กรนั้นๆ ถือเป็นส่วนสำคัญในการกำหนดวิธีการแก้ปัญหาเพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นน้อยที่สุด ป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นอีก หรือเพิ่มขีดความสามารถเพื่อเพิ่ม โอกาสทางการแข่งขัน เหล่านี้ล้วนต้องใช้บุคลากรที่มีทักษะการคิดเป็นอย่างมาก ทักษะการคิดประเภทหนึ่งที่สำคัญอย่างมากคือ การคิดเชิงระบบ ซึ่งทักษะการคิดนี้ถือเป็นสิ่งจำเป็น ไม่เพียงแต่เฉพาะระดับผู้บริหารหรือผู้จัดการเท่านั้น แต่พนักงานทุกระดับสามารถฝึกฝนและนำไปประยุกต์ใช้กับแต่ละระดับของปัญหาที่แต่ละคนต้องเผชิญได้ ซึ่งผลลัพธ์จากการใช้ทักษะการคิดเชิงระบบจะช่วยให้องค์กรมีศักยภาพทางการแข่งขันที่เพิ่มมากขึ้น
- ❖ ปัญหาบางประการที่เกิดขึ้นในการทำงานทำให้เกิดความสูญเสียซึ่งส่งผลกระทบต่อผลผลิต ต้นทุน รวมทั้งอาจกระทบกับการดำเนินงานในส่วนอื่นๆ ซึ่งความสูญเสียบางประการเป็นสิ่งที่เราอาจป้องกันได้ ถ้าเข้าใจกระบวนการและวิเคราะห์ได้ถึงที่แหล่งที่มา รวมทั้งกระบวนการที่ทำให้เกิดความสูญเสียนั้นๆ หลักการความสูญเสีย 7 ประการ(7 Waste) จะช่วยให้เราเข้าใจและมองเห็นถึงความเสี่ยงต่างๆ ในกระบวนการทำงานที่มีโอกาสทำให้เกิดความสูญเสียตามมา ซึ่งจะช่วยให้เราป้องกันหรือหาแนวทางแก้ไขได้
- ❖ แนวคิดเกี่ยวกับวงจร PDCA ซึ่งถูกคิดค้น โดย Dr. Edwards W. Deming เป็นอีกเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญสำหรับการวางแผนแก้ปัญหาอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นที่นิยมใช้เป็นอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น ยิ่งเฉพาะบริษัท TOYOTA ที่ถือเป็นองค์กรขนาดใหญ่ระดับโลกยังมีการนำหลักการPDCA นี้มาใช้ในกระบวนการผลิตรถยนต์ และพัฒนาจนกลายเป็น TOYOTA WAY อย่างที่รู้จักกันในปัจจุบัน ดังนั้นจึงพิสูจน์แล้วว่าหลักการ

PDCA สามารถนำมาใช้เพื่อปรับปรุงและพัฒนาระบบการทำงานขององค์กรให้ดีขึ้นได้แม้กระทั่งองค์กรนั้นไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตในอุตสาหกรรม เพราะหลักการ PDCA Plan-Do-Check-Act สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้กับทุกงานแม้กระทั่งการดำเนินชีวิตประจำวัน

- ❖ การทำรายงานเพื่อแสดงผลลัพธ์ PDCA นั้น A3 Report เป็นเครื่องมือที่มีการใช้กันอย่างแพร่หลายในบริษัทชั้นนำของประเทศญี่ปุ่น เนื่องจากการรายงานที่ง่าย กระชับ เข้าใจง่ายสำหรับผู้อ่าน ใช้ต้นทุนน้อย แต่เปี่ยมไปด้วยประสิทธิภาพ ในA3 Reportนี้จะแสดงถึงรายละเอียดอย่างครบถ้วน แต่กระชับและเข้าใจง่าย แสดงถึงสถานะปัจจุบันของปัญหาหรือเหตุการณ์ สาเหตุที่เกิด แนวทางแก้ไขและการติดตามผ่านกระดาษขนาดA3อันทรงประสิทธิภาพเพียงแผ่นเดียว ซึ่งบางครั้งกระดาษแผ่นนี้อาจแสดงถึงความครบถ้วนมากกว่าการทำรายงานReportเป็นเล่มด้วยกระดาษหลายแผ่นอย่างที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นการฝึกพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงาน จะช่วยย่นทั้งระยะเวลา และงบประมาณ รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพการสื่อสารได้อย่างเข้าใจและเข้าถึงง่ายสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์ เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรม

- ◎ เพื่อให้ผู้เรียนได้แนวทาง,หลักการและความรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในจัดการกับปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่
- ◎ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและมองเห็นถึงความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากการทำงานจากหลักการ 7 Waste ได้
- ◎ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดหลักการบริหารแบบ PDCA
- ◎ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถนำความรู้ หลักการ เทคนิคและเครื่องมือสนับสนุนต่างๆที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนางานในความรับผิดชอบของตนเองด้วยการประยุกต์ PDCA วิธีการคิดและรายงานแบบ A3
- ◎ เพื่อให้ผู้เข้าอบรมเข้าใจวิธีการคิดแบบ A3 และมีความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการจัดทำรายงานแบบ A3

เนื้อหาของหลักสูตร (Course Outline)

➤ PART 1 : เรียนรู้และเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับความสูญเสีย 7 Waste และเครื่องมือ 7 QC Tools

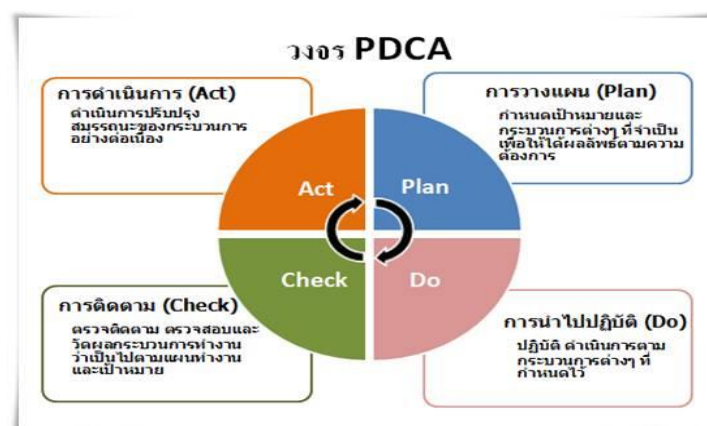
- เข้าใจนิยามและการเชื่อมโยงของความสูญเสียทั้ง 7 ประการกับการทำงานในชีวิตประจำวัน
- แนวคิดและเทคนิคเพื่อหลีกเลี่ยงความสูญเสียทั้ง 7 ประการ
- **Workshop :** วิเคราะห์ปัญหาของงานปัจจุบันที่สอดคล้องกับหลัก 7Waste และเลือกเครื่องมือในการป้องกัน

➤ PART 2 : พัฒนาทักษะการวางแผนและการทำงานด้วยวงจร PDCA

- นิยามและองค์ประกอบของ PDCA
- Plan หลักการและเทคนิคที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการวางแผน
- Do เทคนิคในการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
- Check การสร้างกระบวนการตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบเพื่อให้เกิดประสิทธิผล
- Act เทคนิคการกำหนดขั้นตอนในการแก้ไขเพื่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

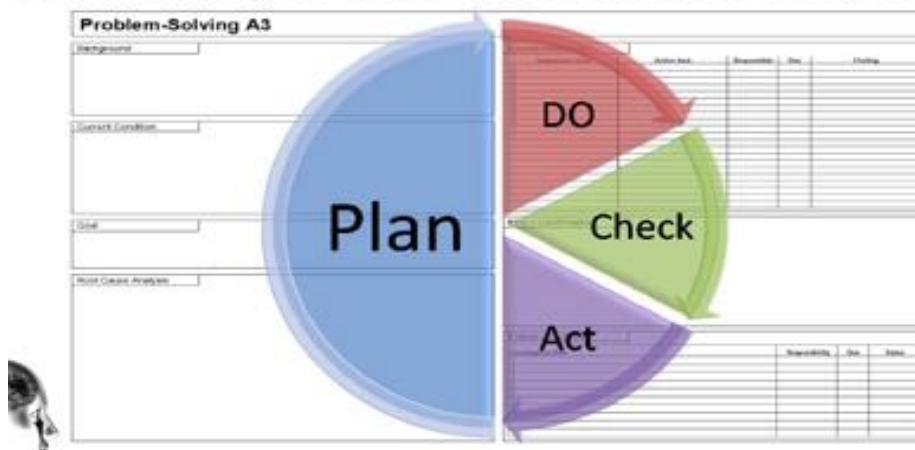
Workshop : การประยุกต์ใช้วงจร PDCA

➤ **PART 3 : เทคนิคการคิดและการรายงานแบบA3 (A3 Thinking and Problem Solving Report)**

- 7 องค์ประกอบของการคิดและการรายงานแบบ A3
- สร้างPattern การคิดและการReport ด้วย A3 Format
- ความเชื่อมโยงของ PDCA และ A3 Format
- A3 Problem Solving Method
- **Workshop:** การประยุกต์ใช้ A3 Thinking & Report กับกรณีตัวอย่าง

The PDCA cycle is overlaid on the A3 template:

➤ **PART 4 : ครอบเครื่องทั้ง Problem Solving ด้วยการประยุกต์ใช้หลักการคิดต่างๆ เข้ากับ PDCA และReport ด้วย A3**

- กำหนดปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการทำงาน
- ใช้กระบวนการคิดเชิงระบบเพื่อมองภาพรูปแบบและโครงสร้างของปัญหาที่กำหนด
- ใช้กระบวนการคิดเชิงวิเคราะห์เพื่อหาสาเหตุรากเหง้าของปัญหาที่กำหนด
- ใช้การคิดเชิงกลยุทธ์เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหอย่างครบถ้วนทั้งระบบ
- สร้างPatternของการคิดทั้งระบบผ่านวงจร PDCA
- สรุปProcessทั้งกระบวนการด้วย A3 Report

The A3 Report

Background	Future State & Countermeasures
<ul style="list-style-type: none"> - Why do we need to work on this? - Context - Importance 	<ul style="list-style-type: none"> - Actions being taken to address the issue (what, who, when) - Quick fixes (Containment actions) - To Be process map
Current State	Impact
<ul style="list-style-type: none"> - Problem statement/definition - As Is process map - Scale of the problem (data) 	<ul style="list-style-type: none"> - Results achieved - Trend graph (before/after)
Objective	Follow-up
<ul style="list-style-type: none"> - Target level of performance - Desired outcome 	<ul style="list-style-type: none"> - Actions still required (what, who, when) - Learning points to share
Root Cause Analysis	
<ul style="list-style-type: none"> - Fishbone diagram - 5 Whys - Data (Pareto, Scatter diagram) 	

แนวทางการอบรมตามหลักสูตร

- การเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (Adult Learning) โดยผู้เรียนเป็นบุคคลสำคัญที่ต้องเรียนรู้ด้วยตัวเอง และนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้ทันที ด้วยแนวทางของตัวเอง
- การฝึกอบรมมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และ คิดถึงสถานการณ์ การทำงานของตัวเอง
 - การบรรยาย : เน้นเนื้อหาที่ใกล้ตัว เพื่อให้ง่ายต่อการเรียนรู้
 - Work Shop : กระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน
 - การนำเสนอ : เกิดการฝึกฝนการแสดงออกและทำงานเป็นทีม
 - Role Playing : ทำให้เห็นสถานการณ์จริง โดยการแสดงแบบสมมติ
 - การตอบคำถาม : จูงใจให้ผู้ฝึกอบรมได้คิด และแสดงความคิดเห็น
 - การบ้านเพื่อการนำไปฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง
- วิทยากรทำหน้าที่เพียงผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) ทำให้การพัฒนาเป็นไปตามธรรมชาติของผู้เรียนรู้นั้นๆ โดยการเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงตัวเองด้วยตัวเอง

รูปแบบและกระบวนการ (Process)ที่ใช้ ในการฝึกอบรม

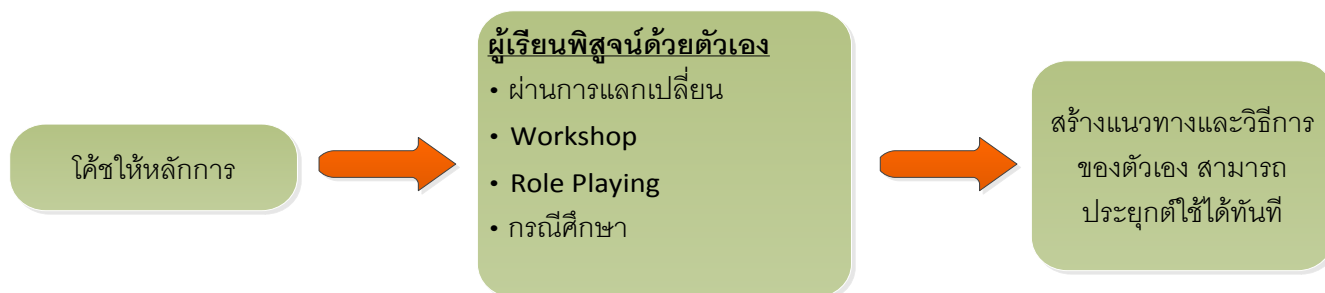
1. รูปแบบ Training & Group Coaching

การใช้กระบวนการ Training & Group Coaching เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนคิดและประมวลผลเรื่องที่เรียนผ่านประสบการณ์ของตนเอง แล้วเพิ่มเติมต่อยอดกับสิ่งที่ตัวเองจะนำไปปฏิบัติ ด้วยการคิดวิธีที่เหมาะสมของตัวเอง ไม่ใช่การเข้าใจเนื้อหาอย่างเดียว แต่มีวิธีการประยุกต์เนื้อหาเข้ากับชีวิตจริงของตนเองได้ทันที

กระบวนการฝึกอบรมประยุกต์ใช้หลักการ โคล์ซผสมผสานกับการให้ความรู้และวิธีการในแนวของการเทรน โดยการใช้คำถาม ซึ่งเป็นการสำรวจความคิดเห็นของตนเองของผู้เรียนในเรื่องที่กำลังจะอบรม ทำให้ผู้เรียนมองเห็นตัวเองและแนวคิดของตัวเองในหัวข้อนั้นๆ การยอมรับในตัวเองจะเกิดขึ้น นำไปสู่การเคารพตนเองที่จะก่อให้เกิดความอยากเปลี่ยนแปลงตนเองในเรื่องนั้นๆ วิทยากรที่ทำหน้าที่เป็นเหมือนกระจกบานหนึ่งเท่านั้นเอง การเปลี่ยนแปลงทั้งหลายมาจากความคิดผู้เรียนทั้งหมด เนื่องจากเห็นว่าไม่มีประโยชน์ที่จะอยู่ในสถานะเช่นนั้น หรือ เห็นประโยชน์ที่จะเปลี่ยนแปลง ผู้เรียนเป็นผู้เลือกแนวทางการเปลี่ยนแปลงเองจึงไม่เกิดการต่อต้าน เกิดความภาคภูมิใจในแนวทางที่ตัวเองออกแบบ และอยากลงมือปฏิบัติด้วยตัวเอง การเปลี่ยนแปลงจึงสามารถเกิดขึ้นได้โดยไม่ต้องมีใครมาบังคับ

▶ แก่นสำคัญของการฝึกอบรมในรูปแบบ Group Coaching

หมายเหตุ: การทำให้ผู้เรียนมองเห็นตัวเองและยอมรับในสิ่งที่เป็นอยู่ด้วยตัวเองผ่านการใช้คำถาม (Questioning) ของโค้ช (วิทยากร) จะสร้างความอยากเปลี่ยนแปลงตัวเองของผู้เรียน แล้วผู้เรียนก็จะเลือกทำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้กับ Style และสภาพแวดล้อมของตัวเองได้อย่างเหมาะสมมากที่สุด

“การบอกให้ฟัง กับ กระตุ้นให้คิด อย่างไหนดีกว่ากัน?”

“ชี้แนะวิธีการให้ กับ ถามว่ามีวิธีการของตัวเองอย่างไร?” แบบไหนจำได้มากกว่ากัน

❖ แนวทางการบรรยายสไลด์ (Slide)

- ❖ อธิบาย กระตุ้นให้คิด ถามให้ประยุกต์ใช้ จูงใจให้มี Commitment
- ❖ สร้างความเข้าใจในเนื้อหาด้วย Keywords และประโยคสำคัญ
- ❖ เปิดโอกาสให้สำรวจตัวเองและสร้างแนวทางแก้ไขด้วยตัวเอง
- ❖ ฝึกให้จับประเด็นสำคัญที่อยู่ในสไลด์ (Slide) ได้ด้วยตัวเอง
- ❖ ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่ามีอิสระในการเลือกใช้ความรู้ ไม่ได้บังคับ

❖ กิจกรรมเชิงปฏิบัติการ (Workshop)

- ❖ สร้าง Commitment ในสิ่งที่จะนำไปปฏิบัติ
- ❖ พิสูจน์หลักการและเทคนิคที่ได้เรียนรู้ด้วยตัวเอง
- ❖ สร้างความเข้าใจในเนื้อหาด้วยตัวเองและพร้อมไปประยุกต์ใช้ทันที
- ❖ สนุกสนานกับกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง
- ❖ สร้างแนวความคิดใหม่ๆ ของตัวเองผ่านการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน

2. รูปแบบ Strategic Group Coaching & Consulting

การพัฒนากลุ่มบุคคลที่ทำงานกันเป็นทีม โดยมีเป้าหมายร่วมกันให้เกิดประสิทธิผลนั้น ต้องทำให้กลุ่มบุคคลนั้นๆ ยึดถือเป้าหมายเดียวกัน พันธกิจเดียวกัน ค่านิยมเดียวกัน แต่รับผิดชอบงานของตัวเองแล้วดำเนินการให้สอดคล้องกัน เสมือนหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของทีมเดียวกัน โดยการทำให้ตัวเองบรรลุเป้าหมายของแต่ละบุคคล แล้วรวมกันเป็นเป้าหมายทีม

แนวทางการดำเนินการเพื่อให้กลุ่มบุคคลบรรลุเป้าหมายหลักของทีม แต่ใช้ศักยภาพของตัวเอง ทำหน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์ที่สุดตามที่ได้รับมอบหมาย สามารถแก้ปัญหาของตัวเองและช่วยเหลือทีมงานแก้ไขปัญหาหรือร่วมกันแก้ไขปัญหาเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ เรียกว่า “Strategic Group Coaching & Consulting”

กระบวนการพอสังเขปของการดำเนินการ มีดังนี้....

- 🔴 กำหนดเป้าหมายของกลุ่ม (Strategic Goal Setting)
- 🔴 กำหนดเป้าหมายย่อยของบุคคล (Key Success Factor)
- 🔴 วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบัน (Situation Analysis)
- 🔴 ประเมินและตรวจสอบเรื่องสำคัญ (Do & Don't)
- 🔴 กำหนดกรอบการดำเนินการที่เหมาะสม (Frame Work)
- 🔴 ค้นหาทางเลือกของแต่ละบุคคล (Option)
- 🔴 วางแผนปฏิบัติงานมุ่งสู่เป้าหมาย (Planning)
- 🔴 ตัดสินใจเลือกสิ่งที่จะลงมือทำ (Action)

❖ การบ้านเพื่อการนำไปฝึกฝนและปฏิบัติจริง

- ✦ ผู้เรียนควรมีความตั้งใจในการนำสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ด้วยตัวเอง
- ✦ การพัฒนาตัวเองควรปฏิบัติบ่อยๆ จนกลายเป็นธรรมชาติของตัวเอง
- ✦ การเรียนรู้ผ่านกระบวนการ Coaching จะทำให้ผู้เรียนอยากนำสิ่งที่รู้ไปใช้จริง
- ✦ การบ้านเป็นสิ่งที่ผู้เรียนยินดีที่จะกำหนดด้วยตัวเอง
- ✦ ผลลัพธ์ของการฝึกอบรมสามารถวัดได้ที่การบ้านที่ผู้เรียนนำไปปฏิบัติจริง

ผู้ที่เหมาะสมกับหลักสูตรนี้

- * ระดับผู้จัดการ
- * Line Leader
- * หัวหน้างานทุกระดับ